

Győrffy Erzsébet

A névszociológiai aspektusról a szleng helynevek kapcsán*

1. A magyar helynevek kutatásában kezdetek óta alapvetően a nyelvészek vettek részt, így a nyelvtudomány módszereivel, fogalomkészletével és elméleti hátterével közelítettek ehhez a névfajtához: a tényszerű adatfeltárás és a névfejtés mellett a toponomasztikont többnyire mint elvont rendszert vizsgálták, s (főleg a történeti névanyagot érintően) elsősorban mint írott nyelvi entitással foglalkoztak vele. A névtan nyelvészeti beágyazottsága miatt nem meglepő, hogy a nyelvtudományban feltűnő új irányzatok e terület művelésére is hatnak: így az utóbbi évtizedben olvashattunk több olyan írást, amely a kognitív nyelvészet szemszögéből közelít a helynevekhez, azaz a nevet mint az agyban a denotátumról feldolgozott és tárolt információállományt állítja vizsgálatára középpontjába. Emellett, ahogy a nyelvtudományban is egyre erőteljesebben jelentkezik az igény, hogy a nyelvet a társas érintkezés elméleti keretében írják le, úgy a névtudományban is a szociológiai aspektus fokozatos fókuszba kerülését tapasztalhatjuk.

A szocioonomasztika vagy névszociológia a nevek társadalmi közegbe ágyazott vizsgálatát célozza meg. Ez az irányzat a nemzetközi vizsgálatoknak régóta a középpontjában áll, így például Finnországban már a 20. század második felében megjelent ez az irányvonal: helynévkutatóik (az 1970-es évektől leginkább KURT ZILLIACUS, PETER SLOTTE, GUNILLA HARLING, az utóbbi évtizedekből pedig elsősorban RITVA LIISA PITKÄNEN, TERHI AINIALA, JOHANNA KOMPPA, KAJA MALLAT nevét említhetjük) ennek keretében a nevek használatát és változását, valamint variánsait vizsgálták, emellett különös hangsúly helyeződött a városi és a szlengnevek kutatására is.

Míg a nemzetközi szakirodalomban számos ilyen témájú írást találunk, addig a magyar helynévkutatásban ez az irány napjainkig csupán nyomokban fedezhető fel, határozott kutatási program ezen a területen ez idáig nem bontakozott ki. Ahogy Finnországban is az előnyelvi kutatásokból származó névkincs vizsgálata hozta előtérbe a névszociológiai szempont érvényesítését, ugyanígy hazánkban is a névgyűjtés virágkorára tehető a magyar szocioonomasztikai kutatások szór-

* A publikáció elkészítését a TÁMOP 4.2.1./B-09/1/KONV-2010-0007 számú projekt támogatta. A projekt az Új Magyarország Fejlesztési Terven keresztül az Európai Unió támogatásával, az Európai Regionális Fejlesztési Alap és az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósult meg.

ványos megjelenése. A témát érintő kutatók alapvetően a névkeletkezés és névhasználat problematikáját vizsgálják a *természetes* és *mesterséges*, valamint a *közösségi* (vagy *népi*) és *hivatalos név* terminusok mentén (lásd például MEZŐ 1970a, 1982). Érdekes területre vezetnek bennünket azok az írások, amelyek szűkebben az egyén, tágabban a névközösség helynévismeretét vizsgálják (például SEBESTYÉN 1960). A magyar szocioonomasztikai vizsgálatokban legmeszebb talán ZSOLNAI JÓZSEF jutott, aki munkája során elemezte a különböző korú és nemű egyének névismeretét, vizsgálta a névgyakoriság és a helyfajták, az elhelyezkedés és a névvariánsok kapcsolatát (1967). SZABÓ GÉZA a szóbeli névhasználat és a nyelvhasználati rétegek összefüggésére mutatott rá (1989). Speciális kutatási területe a névszociológiának a többnyelvű települések helynévhasználatának tanulmányozása: Baranya megye magyar, német és délszláv nyelvű anyagát vizsgálta például HOFFMANN OTTÓ (1989) és PENAVIN OLGA (1989).

Míg a helynevek körében ez az elemzési szempont rendszerszerűen nem jelent meg, addig a személynevek bemutatásakor — bizonyára azért, mert a név sokkal inkább köthető viselőjéhez, s ezáltal annak társadalmi jellemzőihez — a névszociológiai vizsgálat jóval elterjedtebb. Az utóbbi évtizedek ilyen típusú kutatásaiból itt csak jelzésszerűen említek néhányat: GERGELY PIROSKA és ÖRDÖG FERENC számos írásában foglalkozott a keresztnévhasználat felekezeti, életkor és nem szerinti megoszlásával, valamint a nevek gyakoriságával. FARKAS TAMÁS pedig a családnevek megváltoztatásával összefüggésben hívta fel a figyelmet arra, hogy a folyamatban részt vevő egyének a társadalmi rétegződés, foglalkozás, felekezeti hovatartozás, nem, életkor, valamint lakóhely alapján is jellemezhetők. E kutatási szempontok mellett BAUKO JÁNOS — igen tágan értelmezve a terminust — a névkontaktológiát, névpolitikát, kisebbségi névhasználatot, névtervezést, névdivatot, névattitűdöt, illetve a névváltoztatást is a névszociológia központi kérdésköreinek tekinti (2010).

2. Előadásom témájául a szleng helynév fogalmának meghatározását tűztem célul. E definíció megalkotása azonban már amiatt is nehézségekbe ütközik, mivel magának a szlengnek a megnyugtató, széles körben elfogadott definíciója sem született meg mindmáig. Azok, akik megpróbálták meghatározni a szlenget, igen gyakran a beszélők intuitív ítéletére hagytak: PAUL ROBERTS szerint a szlenget mindenki felismeri, de senki nem tudja meghatározni (2002: 131), DUMAS és LIGHTER pedig egyenesen azt állítják, hogy a közösség reakciója „a valódi szleng végső azonosító jellemzője” (idézi FORSSKÄHL 1999: 84). KIS TAMÁS a szlenget — mint a nagyobb közösségtől való elkülönülés nyelvi jelzését — a közösség öltözködési, tetoválási, zenehallgatási, metakommunikációs szokásaival stb. együtt a közösség etogramjának tekinti (é.n.), azaz tulajdonképpen nem mint szóincset, hanem mint egyfajta nyelvi viselkedést határozza meg. Kutatásai során foglalkozott a szleng személynevek kérdésével is: definíciója

szerint a szlengnevek azok a társadalmi kiscsoportokban megszületett és ott használt ragadványnevek, amelyek nyelvi síkon a szlenghez kapcsolódnak (KIS 1996: 93). Meghatározását a helynevekre alkalmazva tehát azt mondhatjuk, hogy a szleng helynevek a szleng szókészletének a helynévi elemei, ám ezzel a jobb híján való „definícióval” valójában inkább csak megkerüljük a problémát.

E kérdés alapos körüljárása azonban meglátásom szerint nem végezhető el önmagában, a teljes és reális kép csupán akkor rajzolható meg, ha a szleng helyneveket az azonos denotátumra vonatkozó többi helynévvel együtt elemezzük, s a nevek egymáshoz való viszonyát próbáljuk meg feltárni. Ennek megvalósításához a névvariánsok elemzésekor a teljes szociális és szituációs környezet figyelembevételére kell törekednünk. E megközelítés kiindulópontjának azt az elképzelést tekinthetjük, hogy a helynevek nemcsak egy-egy hely azonosítására szolgálnak, hanem általában az identitás s ennek részeként a szociális identitás egyfajta kifejezőeszközeként is értelmezhetjük őket. A szleng helynevek esetében azért is különösen fontos, hogy a névváltozatokat együttesen, egymáshoz viszonyítva vegyük figyelembe, mert a szleng maga általában nem megnevez, hanem átnevez.

A névrendszertani vizsgálatok során hagyományosan a névanyagot homogén korpusznak tekintik, s csupán ritkán vannak tekintettel arra is a kutatók, hogy az összegyűjtött névkincs nem azonos nyelvi rétegekhez tartozó neveket tartalmaz. E különbségtétel elmulasztásával azonban az onomasztikon rétegzettségének a bemutatásáról kell lemondanunk, ezáltal pedig a névkincsnek a társas érintkezésben betöltött funkcióinak a vizsgálatára sem nyílik módunk.

A névvariánsok vizsgálata főképpen LŐRINCZE LAJOS, BÁRCZI GÉZA, KÁZMÉR MIKLÓS munkái nyomán kezdetben a *természetes* és *mesterséges*, illetve *hivatalos név* terminusok mentén zajlott, MEZŐ ANDRÁS azonban több írásában is rámutatott, hogy e terminusok nem ugyanazt a jelenségfajta nevezik meg: az első két fogalom a névkeletkezés szintjén ragadja meg a neveket, míg a hivatalos jelző a névhasználatra vonatkozatható (1970, 1982: 26–42). MEZŐ munkájában a hivatalos név ellenpólusa a *közösségi* vagy *népi név*. A névhasználat szintjén a két csoport közötti fő különbségeket négy szempont köré szervezve mutatja be: a) a közösség vagy a hatóság volt-e a névalkotó, b) a beszélt vagy az írott nyelv része-e a név, c) a név életét a kollektív emlékezet vagy pedig törvények szabályozzák, valamint d) a nevet az egymás közötti érintkezésben vagy hivatalos fórumon használják (MEZŐ 1970: 320, 1982: 42).

MEZŐ maga is utal munkájában arra, hogy e kategóriák nem különülnek el minden esetben ennyire élesen egymástól. Könnyen belátható ugyanis, hogy egyes nevek egyszerre tartozhatnak mindkét kategóriába, s bizonyos nevek az egyik csoportból átkerülhetnek a másikba. A szerző ezt azzal a kategóriaváltással támasztja alá, amelynek során egy természetes név válik hivatalossá (például a *Debrecen*, *Szeged*, *Szolnok* nevek esetében). Ez a magyarázat azonban ponto-

san azt a két szintet mossa össze, amelyet maga MEZŐ próbált különválasztani: a névkeletkezését és a névhasználatát. A *Debrecen* név kapcsán például megállapítható, hogy természetes úton keletkezett, azaz nem hatósági névadás történt. Majd a név „használatba vétele” után a névhasználat szintjén közösségi névként funkcionált, s hivatalos névnek csupán a rendszeres hivatalos helységnévadás megjelenésével tekinthető. Ez azonban nem jelenti azt, hogy a név elvesztette volna közösségi használati körét. A MEZŐ által használt markáns határ meghúzása minden bizonnyal azzal függ össze, hogy közösségi vagy népi névnek a hivatalos név hangtani, alaktani vagy szerkezeti variációit tekintti (a *Dunaújváros* hivatalos név mellett az *Újváros* népi név), emellett az írott és a szóbeli forma éles szétválasztása is ezt segíti elő (a *Kossuth utca* formát a hivatalos névhez sorolja, míg közösségiként jelöli meg a *Kosut ucca* változatot).

Ezen túlmenően maga a fogalomhasználat is megkérdőjelezhető: a hivatalos név terminus azért nem tűnik szerencsés választásnak, mert azt sugallja, hogy valamiféleképpen elsődlegesnek tekintendő ez a variáns, s a többi névváltozat ehhez képest határozható meg. Ez azonban sem névrendszertani, sem szocioonomasztikai szempontból nem helytálló: egyrészt mert a hivatalos nevek igen gyakran a nem-hivatalosnak bélyegzett nevek kombinációjából jönnek létre (például *Baktalórántháza* esetében), másrészt a névhasználat oldaláról megközelítve a kérdést feltételezhetjük, hogy egyes névhasználók számára a hivatalos név akár ismeretlen is lehet. Emellett teljesen egyetérthetünk HOFFMANN ISTVÁNNAL abban, hogy semmiféle nyelvi osztályozás nem alapulhat efféle adminisztratív-bürokratikus szempontokon (2008: 6). A népi vagy közösségi név esetében a népi jelzőt túl szűknek, a közösségit pedig túl tágának érezhetjük: a népi névről ugyanis pusztán a nyelvjárási formák jutnak eszünkbe, míg a közösségi név mindenféle nyelvi réteget magában foglalhat, az ide sorolható nevek használati köre azonban igen eltérő lehet.

MEZŐ kezdeményezései jó irányban nyitottak utat a névtani gondolkodás számára, azonban a szociolingvisztikai megközelítés előtérbe kerülésével érdeemesnek látszik újragondolni a névhasználat kérdéseit. Noha a szociolingvisztikában a nyelv rétegződését régóta vizsgálatuk tárgyává emelték a kutatók, a névkutatásban ez a szemlélet mindeztől nem honosodott meg. Ez minden bizonnyal összefüggésbe hozható azzal a ténnyel is, hogy míg a közszókincs nagy része az anyanyelvi közösség esetében megegyezik, addig egy-egy névhasználó (vagy akár közösség) helynévrendszere nagymértékben különbözik egymástól. Így ezek tudományos leírása számos gyakorlati és elméleti probléma elé állítja a névkutatót. Írásomban éppen ezért arra teszek kísérletet, hogy a névhasználatot szem előtt tartva próbáljak egy árnyaltabb fogalomkészletet kialakítani.

3. HOFFMANN ISTVÁN a személynévrendszer leírásakor pragmatikai és kognitív szempontokat figyelembe véve különítette el az alapnévfajtákat (2008), e modellől inspirálva jómagam is ezt a kettős szempontrendszert követve próbálom a

helynévhasználat alaptípusait nagy vonalakban felvázolni. A pragmatikai aspektus ez esetben a helynévnek valamely nyelvhasználati helyzethez való tartozását foglalja magában, míg a kognitív szempont bevezetésével a névhez való mentális viszonyulást próbáljuk megragadni. A helynevek nyelvi megvalósulásának jellemzőire ezen a helyen — HOFFMANNhoz hasonlóan — nem térek ki.

3.1. A névhasználatot alapvetően határozza meg az, hogy formális vagy informális kommunikációs szituációról van-e szó. Ahogyan azonban a beszédstílusok között is szokás semleges stílusról beszélni, célszerűnek tartom vizsgálálatom fogalomkészletébe ezt a kategóriát is felvenni.

A formális helyzetekben használt neveket a helynévrendszer rétegződése szempontjából *n o r m a t í v n é v v á l t o z a t n a k* nevezhetjük. Azokat a helyneveket sorolhatjuk ide, amelyeket a közéleti vagy hivatalos nyelvi helyzetben használunk. Mivel kategóriáimat történeti helynevek elemzésére is ki szeretném terjeszteni, szándékosan kerülöm a standard névváltozat terminust, hiszem a standard nyelvváltozat a nyelvtörténet egész élete során nincs jelen, a helynévhasználat egyfajta normativitásáról — legalább mint ilyen irányú törekvésről — azonban véleményem szerint beszélhetünk.

A normatív névhasználat minden esetben kodifikáció útján jön létre. A régi-ségben többek között az oklevelekbe való bekerülés segíthette elő a normatív forma létrejöttét, később a helyneveknek a térképeken való rögzítése ugyancsak ez irányba hatott. A normatív név létrejöttének, s így a kodifikációnak a legegyszerűbben megragadható formája a hivatalos helynévadási aktus, melyről csupán a XVIII–XIX. század fordulójától beszélhetünk.¹ Fontosnak tartom azonban hangsúlyozni azt is, hogy a normatív névváltozatok nemcsak tudatos tevékenység útján alakulhattak ki, hanem e státuszukat természetes névhasználati folyamatok révén is elnyerhették.

Mindegyik folyamat a közéleti/hivatalos fórumokon az egynevűség fokozatos érvényesítését segítette elő: a tökéletes azonosíthatóság érdekében a normatív névváltozathoz szinkrón metszetben ugyanis csupán egy életképes, történeti síkon azonban több név válthatja egymást: *Tiszaszederkény* > *Leninváros* > *Tiszaújváros*.

Célszerű megjegyezni azt is, hogy bár alapvetően a formális nyelvi szituációkhoz tartom köthetőnek ezt a névfajtát, vélhetően azonban azok az egyének, akik nincsenek szoros kapcsolatban a névvel és a névvel jelölt hellyel, szintén ezt a névváltozatot használják nem formális helyzetekben is. Ez a nyelvhasználati kettősség azonban jól mutatja azt is, hogy az egyes névhasználók helynévhasználati szokásai és így azok megítélése igen eltérő lehet.

¹ MEZŐ ANDRÁS a hivatalos helységnévadás történetét két korszakra bontja: a török uralom megszűnte utáni szórványos mesterséges névadástól a 1898-as névtörvény megjelenéséig tartó periódust rendszertelen hivatalos helységnévadásnak nevezi, míg az ez utáni szakaszt a hivatalos helységnévadás korszaka (1982: 43).

A nem formális kommunikációs helyzetekben használt helynevekre összefoglalóan a *n e m n o r m a t í v n é v* vagy *e m l í t ő n é v*² terminust használom. Az ide sorolható helynevek stilárisan leginkább a társalgási stílushoz köthetők, a kommunikációs helyzetek szempontjából azonban igen színes képet mutatnak — ezek részletezésétől itt azonban eltekintek.

A nem formális nyelvhasználat jellemzését a semleges és informális kategóriák mentén is elvégezhetjük. Ezt a kettősséget jómagam is célszerűnek látom megtartani, így ugyanis leírhatóvá válik a csoporthoz tartozó és a nem csoporthoz köthető helynevek használata. Semleges szituációkban ugyanis inkább a nem csoportjellegre utaló helynevet választjuk, míg családi, baráti stb. társaságban, amikor a csoport intimitását, szolidaritását kívánjuk hangsúlyozni, a közönségre jellemző helynév használata a megfelelő.

A helynevek ilyen szempontú megközelítése feloldhatja azt a névszociológiai problémát, hogy a helyneveket azoknak a nyelvi rétegekhez való kötöttsége, illetve elsősorban alaktani és hangtani jellemzőik alapján sorolták be különböző kategóriákba. A társadalmi és a területi változatok ugyanis csupán teoretikusan választhatók szét ennyire élesen, a nyelvhasználat valósága ennél jóval sokszínűbb és összetettebb.

Érdeemes megjegyezni azt is, hogy az egyes itt felvázolt alapnévtípusok jól elkülönülnek a névismeret szempontjából is: a normatív névváltozat a szűkebb névközösségen kívül a legelterjedtebb változatnak tekinthető, míg a nem normatív változatok, az említőnevek csupán egy-egy névközösség helynévrendszerében használatosak. Kvalitatív szempontokat szem előtt tartva más részről azt mondhatjuk, hogy a különböző közösségek helynévkincsének metszetében a normatív nevek alkotják a legkisebb elemszámú közös halmazt.

3.2. Amennyiben a HOFFMANN által alkalmazott kognitív szempontot is megpróbáljuk e kategorizációban érvényesíteni, azt mondhatjuk, hogy a normatív helynév és csoportjellegre nem utaló említőnév tekinthető *r e f e r á l ó* névnek. Itt is érvényes az a megállapítás — ahogy HOFFMANN utal rá a személynevek kapcsán —, hogy noha minden név referáló funkciójú is, e két alapnévtípus esetében ez a szerep a domináns (2008). Emellett ugyanakkor meg kell jegyeznünk azt is, hogy e nevek mentális reprezentációja az egyén szintjén számos szubjektív információt is magában foglalhat. Az *i d e n t i t á s r a u t a l ó* név ezzel szemben másféle információt is nagyon szembeötlően tartalmaz a denotátum megnevezésén túl. E nevek között éppen a szleng helynevek a legalkalmasabbak arra, hogy az egyén és a név közötti érzelmi kapcsolatot kifejezzék, hiszen a szleng alapvető funkciója a szolidaritás és távolságtartás, intimitás és formalitás kifejezése.

² Az említőnév és szólítónév terminusokat elsődlegesen a személynevek körében használták a kutatók, KÁLMÁN BÉLA azonban megpróbálta őket a helynevekre is alkalmazni (1981).

4. E megközelítésmód szemléltetésére álljanak itt példaként Vas megye székelyének a megnevezései. A névváltozatok közül a *Szombathely* forma a normatív névváltozat, a helyi, nyelvjárást beszélők által preferált *Szombathel* elnevezést pusztán a társalgás szintjén használják, ez tulajdonképpen semleges, a csoportjellegre nem utaló említőnévnek tekinthető. A katonák által használt *Baszombathely*, *Szívóhely* és *Szopacshely* nevek azonban e szűk közösség nyelvéhez tartoznak csupán, így a csoportra erősen utaló említőnév típust képviselik.

Példánk azonban felveti azt a kérdést is, hogy a névhasználatot leírni kívánó kutatóknak kell-e foglalkoznia a *Savaria* névvel, s be kell-e vonnia a vizsgálat tárgyának körébe az olyan egyértelműen identifikáló leírásokat, mint például Szombathely esetében a *Nyugat királynője* szerkezet. A *Savaria* név idevonását azért tartom szükségesnek, mert igen sok beszélő esetében Szombathely mentális reprezentációjához ez a név is hozzátartozik. A leíró szerkezetek problematikája azonban inkább névelméleti síkra viszi el a gondolatmenetet, bár azt gondolom, hogy az élőnyelvi vizsgálatok (például diskurzuselemzés) közelebb vihet bennünket ahhoz, hogy ezeknek a nyelvi elemeknek a névrendszerben betöltött szerepét, illetve az ahhoz való viszonyát is feltárjuk.

Jelen írásomban pusztán azt volt a célom, hogy a névrendszertani szempontból szoros kapcsolatban álló nevek egymáshoz való viszonyát megkíséreljem felvázolni. Nem foglalkoztam azokkal az esetekkel, amikor a névnek egymástól lényegesen eltérőbb változatai vannak, s nem vállalkozhattam a kétnyelvű közösségek névhasználati szokásainak leírására sem, ami pedig kognitív szempontból is különösen érdekesnek mondható. Ezek a témakörök szintén a névszociológia későbbiekben megoldandó kutatási témái közé tartoznak.

Irodalom

- BAUKO JÁNOS (2010), A szocioonomasztika kutatási területei. Előadásként elhangzott az *Európaiság, magyarság Közép-Európában. XIV. Apáczai- napok* című nemzetközi tudományos konferencián. Győr, 2010. október 14–15.
- FNESz. = KISS LAJOS, *Földrajzi nevek etimológiai szótára I–II*. Negyedik, bővített és javított kiadás. Bp., 1988.
- FORSSKÁHL, MONA (1999), A szleng meghatározásáról. In: *Tanulmányok a szleng fogalmáról*. Szerk. FENYVESI ANNA–KIS TAMÁS–VÁRNAI JUDIT SZILVIA. Debrecen. 77–86.
- HOFFMANN ISTVÁN (2008), A személynévrendszerek leírásához. *MNyj.* 46: 5–20.
- HOFFMANN OTTÓ (1989), A cigányok földrajzinévadásának néhány jellegzetessége. In: *Névtudomány és művelődéstörténet*. Szerk. BALOGH LAJOS–ÖRDÖG FERENC. MNyTK. 183. sz. Bp. 323–8.
- KÁLMÁN BÉLA (1981), Hivatalos név, szólítónév, említőnév. In: *Név és társadalom. A III. Magyar Névtudományi Konferencia előadásai*. Szerk. HAJDÚ MIHÁLY–RÁCZ ENDRE. MNyTK. 160. sz. Bp. 119–20.

- KIS TAMÁS (1996), Személynevek a szlengben. *MNyj.* 33: 93–104.
- KIS TAMÁS (é.n.), Alapismeretek a szlengről.
<http://mnytud.arts.klte.hu/szleng/szleng.php>
- MEZŐ ANDRÁS (1970a), Községi név — mesterséges név. In: *Névtudományi előadások*. Szerk. KÁZMÉR MIKLÓS–VÉGH JÓZSEF. *NytudÉrt.* 70. sz. Bp. 315–20.
- MEZŐ ANDRÁS (1982), *A magyar hivatalos helységnévadás*. Bp.
- PENAVIN OLGA (1989) A BMFN [Baranya megye földrajzi nevei] szlavisztikai értékeiről. *Baranyai Művelődés* 1989/3: 54–5.
- ROBERTS, PAUL (2002), A szleng és rokonai. In: *A szlengkutatás 111 éve*. Szerk. KIS TAMÁS–VÁRNAI JUDIT SZILVIA. Debrecen. 131–40.
- SEBESTYÉN ÁRPÁD (1960), Egy s más az élő dűlőnévanyagról. In: *Névtudományi vizsgálatok*. Szerk. MIKESY SÁNDOR–PAIS DEZSŐ. Bp. 82–5.
- SZABÓ GÉZA (1989), A földrajzi nevek és az élőnyelvi kutatások. In: *Névtudomány és művelődéstörténet*. Szerk. BALOGH LAJOS–ÖRDÖG FERENC. *MNyTK.* 183. sz. Bp. 166–70.
- ZSOLNAI JÓZSEF (1967), A lakosság földrajzinév-ismeretének vizsgálata. *Nyr.* 91: 191–8.